

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**Інститут публічної служби та управління  
Кафедра публічного управління та регіоналістики**

**д.держ.упр., проф. Миколайчук М.М.**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

**з дисципліни**

**«ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІЙ»**

**Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри  
публічного управління та регіоналістики**

Протокол № 1 від 29.08.2024 р.

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ д.держ.упр., проф. Приходченко Л.Л.

**Одеса – 2024**

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Інструменти формування стійкості територій» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 256 «Національна безпека» / Укл.: М.М Миколайчук. – Одеса: НУ «Одеська політехніка», 2024. – 5 с.

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування через індивідуальне виконання відповідно до сформульованих завдань.

Основними функціями практичних занять є: розширення, поглиблення й деталізація знань, отриманих на лекціях та в процесі самостійної роботи і спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, закріплення знань, умінь і навичок, розвиток критичного мислення та усного мовлення здобувачів.

Методологічна мета практичних занять з дисципліни «Інструменти формування стійкості територій» формування відповідних компетентностей та результатів навчання за освітньо-професійною програмою «Національна безпека» через: поглиблення знань про організацію врядування на різних рівнях територіальної організації; формування умінь аналізувати систему владних відносин між органами публічної влади та на основі інноваційних підходів визначати шляхи удосконалення системи врядування на різних рівнях територіально-управлінської системи; удосконалення навичок щодо узгодження загальнодержавних і місцевих інтересів, збалансування інтересів місцевого самоврядування та органів державної влади.

На практичних заняттях здобувачі мають змогу: проявити свою творчість і креативність; поглибити інтерес до науки і проведенню наукових досліджень; розвивати культуру мови, уміння та навички публічного виступу; брати активну участь у дискусії.

Перелік тем практичних робіт, їх мета та зміст наведено у табл. 1.

*Таблиця 1 – Перелік тем і зміст практичних занять*

| Обсяг в год. | Назва та стислий зміст практичного заняття                                                                                                                                                        | Мета роботи                                                                                                                                                                                                          | ПРН за ОП      |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 2            | <p><i>Заняття 1. Порівняльний Аналіз методик оцінювання стійкості територій</i></p> <p>1. Сутність і зміст підходів щодо оцінювання стійкості територій</p> <p>2. Індикатор стійкості та його</p> | <p>1. Поглибити та закріпити теоретичні знання щодо застосування аналітичного підходу в процесі аналізу стійкості територій;</p> <p>2. Вдосконалити здатність формалізувати та дезагрегувати критерії стійкості;</p> | ПРН03<br>ПРН15 |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                  |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|
|   | складові.<br>3. Індикатор крихкості та його складові                                                                                                                                                                                             | 3. Закріпити навички аналізувати та оцінювати стан територій.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                  |
| 4 | <i>Заняття 2.</i> Аналіз динаміки Індикатору крихкості держав для України<br><br>1. Ризики та загрози стійкості територій.<br><br>2. Аналіз динаміки крихкості держав.<br>3. Аналіз впливу зовнішніх чинників на стійкість (крихкість) територій | 1. Вдосконалити здатність аналізувати та оцінювати динаміку і тенденції розвитку країни.<br>2. Поглибити та закріпити теоретичні знання щодо аналізу крихкості територій;<br>3. Вдосконалити здатність аналізувати та оцінювати потенційний вплив на стан стійкості територій.                                                                                                                                   | ПРН03<br>ПРН07<br>ПРН14          |
| 4 | <i>Заняття 3.</i> Аналіз стану соціальної безпеки території.<br>1. Мета, принципи й особливості оцінювання соціальної безпеки.<br>2. Складові та пріоритети соціальної безпеки, оцінювання їх ефективності.                                      | 1. Закріпити здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії соціального потенціалу в сфері національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру соціальної безпеки та принципи її функціонування.<br>2. Вміти інтегрувати знання та розв'язувати задачі щодо покращення соціального потенціалу території з точки зору національної безпеки за наявності неповної або обмеженої інформації. | ПРН03<br>ПРН05<br>ПРН14<br>ПРН15 |

Практичне заняття 1. *Порівняльний* Аналіз методик оцінювання стійкості територій

Завдання. На підставі даних щодо індикаторі стійкості та крихкості держав зробити порівняльний аналіз методик. Зазначити: Кількість груп та загальну кількість показників. Типи показників (негативна або позитивна тенденція до зростання). Порівняти місце України за обома методиками. Надати висновки та пропозиції щодо застосування поданих методик на регіональному рівні.

*Забезпечення роботи здобувачів:*

1. STATE RESILIENCE INDEX ANNUAL REPORT 2022  
<http://fundforpeace.org/wp-content/uploads/2022/12/SRI-Index-12.6.22-II80.pdf>
2. Crisis Sensitivity Simulator [https://fundforpeace.org/SRI/sim\\_white\\_paper.pdf](https://fundforpeace.org/SRI/sim_white_paper.pdf)
3. FSI Methodology  
<https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2017/05/FSI-Methodology.pdf>

4. <https://public.tableau.com/app/profile/fund.for.peace/viz/StateResilienceIndex2022/GlobalData>

Практичне заняття 2. Аналіз динаміки Індикатору крихкості держав для України

Завдання. На підставі даних Індикатора крихкості держав створити зведену таблицю для України за 2006-2023 роки. Зробити порівняльний аналіз зміни показників (за вибором) за періоди фінансової кризи 2008-2009 років, та російсько-української війни (з 2013 року). Допускається робота групами до 3 осіб.

*Забезпечення роботи здобувачів:*

|    |                                                                                                                                                                                                                                               |        |       |        |        |               |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|--------|--------|---------------|
| 1. | Fragile                                                                                                                                                                                                                                       | States | Index | Annual | Report | 2023          |
|    | <a href="https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2023/06/fsi-2023-report_final.pdf">https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2023/06/fsi-2023-report_final.pdf</a>                                                         |        |       |        |        |               |
| 2. | Fragile                                                                                                                                                                                                                                       | States | Index | Annual | Report | 2022          |
|    | <a href="https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2022/07/22-fsi-report-final.pdf">https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2022/07/22-fsi-report-final.pdf</a>                                                             |        |       |        |        |               |
| 3. | Fragile                                                                                                                                                                                                                                       | States | Index | Annual | Report | 2021          |
|    | <a href="https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2021/05/fsi2021-report.pdf">https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2021/05/fsi2021-report.pdf</a>                                                                       |        |       |        |        |               |
| 4. | Fragile                                                                                                                                                                                                                                       | States | Index | 2020   | –      | Annual Report |
|    | <a href="https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2022/01/fsi2020-report-updated.pdf">https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2022/01/fsi2020-report-updated.pdf</a>                                                       |        |       |        |        |               |
| 5. | Fragile                                                                                                                                                                                                                                       | States | Index | 2019   | –      | Annual Report |
|    | <a href="https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2022/01/fsi2019-report-updated.pdf">https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2022/01/fsi2019-report-updated.pdf</a>                                                       |        |       |        |        |               |
| 6. | Fragile                                                                                                                                                                                                                                       | States | Index | 2018   | –      | Annual Report |
|    | <a href="https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2022/01/fsi2018-report-updated.pdf">https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2022/01/fsi2018-report-updated.pdf</a>                                                       |        |       |        |        |               |
| 7. | Fragile                                                                                                                                                                                                                                       | States | Index | 2017   | –      | Annual Report |
|    | <a href="https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2017/05/951171705-Fragile-States-Index-Annual-Report-2017.pdf">https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2017/05/951171705-Fragile-States-Index-Annual-Report-2017.pdf</a> |        |       |        |        |               |
| 8. | Fragile                                                                                                                                                                                                                                       | States | Index | 2016   | –      | Annual Report |
|    | <a href="https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2017/05/Fragile-States-Index-Annual-Report-2016-ver-3e.pdf">https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2017/05/Fragile-States-Index-Annual-Report-2016-ver-3e.pdf</a>       |        |       |        |        |               |
| 9. | Fragile                                                                                                                                                                                                                                       | States | Index | Annual | Report | 2015          |
|    | <a href="https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2017/05/Fragile-States-Index-Annual-Report-2015-ver-9.pdf">https://fragilestatesindex.org/wp-content/uploads/2017/05/Fragile-States-Index-Annual-Report-2015-ver-9.pdf</a>         |        |       |        |        |               |

Практичне заняття 3. Аналіз стану соціальної безпеки території.

Завдання. На підставі статистичних даних за допомогою Методології розрахунків показників соціальної безпеки проаналізувати стан соціальної безпеки території (за вибором). Зробити висновки. Допускається робота групами до 3 осіб.

*Забезпечення роботи здобувачів:*

Статистичний збірник Регіони України 2021. Ч.1 / за ред..  
І.Є.Вернера.-Київ. 2022. 275 с. <http://ukrstat.gov.ua>

Статистичний збірник Регіони України 2021. Ч.2 / за ред..  
І.Є.Вернера.-Київ. 2022. 634 с. <http://ukrstat.gov.ua>

Методологія розрахунків показників соціальної безпеки.  
<http://ipzn.org.ua/wp-content/uploads/2015/07/Metodologiya-rozrahunkiv-sotsialnoyi-bezpeky.pdf>